Cena 15 gr.

NASZ GŁOS POWSZECHNY

NIEZALEZNY TYGODNIK CZĘSTOCHOWSKI

Rok I. Częstochowa, dnia 19 lipca 1936 r. № 4

Redakcja i administracja: ul. Panny Marji № 23.

Ceny ogłoszeń za milimetr: Przed tekstem 40 gr, w tekście 30 gr., za tekstem 20 gr. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Generał Rydz - Śmigły

Pierwszym Obywatelem Rzeczypospolitej

po Głowie Państwa.

Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj - Składkowski wystosował w dniu 13-ym b.m. do wszystkich ministrów i wojewodów pismo treści następującej:

„Zgodnie z wolą Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Ignacego Mościckiego, zarządzam, co następuje: Generał Rydz Smigły, wyznaczony przez Marszałka Józefa Piłsudskiego jako Pierwszy Współpracownik Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w rządzeniu Państwem, ma być uważany i szanowany, jako Pierwsza w Polsce Osoba po Panu Prezydencie Rzeczypospolitej.

Wszyscy funkcjonarjusze państwowi z prezesem Rady Ministrów na czele okazywać Mu winni objawy honoru i posłuszeństwa".

Pismo powyższe zostało w dniu 14ym b. m. przez szefów resortów i wojewodów odczytane na urządzonych w tym celu zebraniach podległych im urzędników i zalecone do wykonania.

Pismo to rozumiane jako podanie do wiadomości i wykonania przez aparat państwowy wyrazu woli Pana Prezydenta Rzplitej, by stan rzeczy istniejący faktycznie i biorący swój początek z testamentu ustnego Marszałka Piłsudskiego, został uznany oficjalnie, jako obowiązujący dla wszystkich osób, zajmujących stanowiska urzędowe w Państwie.

W treści swojej zarządzenie prezesa Rady Ministrów nie zawiera żadnego novum. Szczególne warunki geopolityczne Polski, jak również doświadczenia historyczne nakazują Narodowi wytężoną czujność i przezorność w dziedzinie obronności kraju oraz psychiczną i materjalną gotowością bojową jego obywateli. Stąd też Mąż, sprawujący pieczę i władzę nad kompleksem sił i środków, mających na celu utrzymanie całości i nienaruszalności Rzplitej, zajmuje w oczach Narodu szczególne stanowisko. Ta tradycja, biorąca swój początek od Pierwszego i Zwycięskiego Wodza Naczelnego w Odrodzonem Państwie, Marszałka Piłsudskiego, ma być zgodnie z Jego wolą i wyczuciem jej potrzeby w Narodzie kontynuowana.

Pismo prezesa Rady Ministrów jest stwierdzeniem tak pojętej woli Pana Prezydenta w odniesieniu do desygnowanego przez Marszałka Piłsudskiego na Jego następcę w tej dziedzinie gen. Rydza - Smigłego.

P. Ch. Dewey wróży światu

powrót „prosperity"

W Warszawie bawi p. Charles S. Dewey, b. doradca finansowy Banku Polskiego. W wywiadzie udzielonym prasie p. Ch. Dewey stwierdza, ze istnieją duże możliwości powiększenia obrotów towarowych między Polską a Stanami Zj. A. P.

W najbliższym czasie rząd Stanów Zjednoczonych przystąpi do pertraktacyj z szeregiem państw, a również i z Polską w celu zawarcia nowych traktatów handlowych, mając na względzie przedewszystkiem zwiększenie wymiany towarowej z zagranicą.

Oceniając obecną sytuację gospodarczą świata p. Ch. S. Dewey stwierdza, że Stany Zjednoczone i Anglja mają juz najgorszy okres poza sobą i zdecydowanie wstąpiły w okres prosperity. — Inne państwa również powoli przezwyciężają skutki dotkliwego przesilenia gospodarczego, a m. in. można skonstatować znaczną poprawę sytuacji gospodarczej Polski. Uważam — oświadcza p. Dewey — że jedynie tylko zniesienie wszystkich przeszkód, utrudniających wymianę międzynarodową, przyczyni się do osiągnięcia trwałej poprawy gospodarczej na całym świecie. To też, mimo wszystko jestem optymistą i wierzę w bliską poprawę gospodarczą świata, która zapoczątkuje nową erę prosperity.

Zapytany, jak ocenia sytuację finansową Polski, p. Dewey oświadczył:

— Osiągnięta od pięciu miesięcy równowaga budżetowa, jest zjawiskiem niezwykle doniosłej wagi, które niewątpliwie wpłynie dodatnio na dalsze pomyślne kształtowanie się sytuacji finansowej Polski.

Zaufanie finansowych kół za granicy wobec rządu polskiego wzrosło w związku z faktem, że Polska jest jednym z niewielu krajów punktualnie regulującym swe zobowiązania zagraniczne. W ciągu ostatnich czterech lat, szereg państw wstrzymało zupełnie wszelkie płatności z tytułu obsługi swoich długów zagranicznych. Polska nawet w okresie największego natężenia kryzysu gospodarczego, normalnie spłacała swoje długi.

Omawiając ogólne wrażenia z podróży do Polski, p. Dewey dużo miejsca poświęcił stolicy państwa.

— Warszawa stale się rozbudowuje, dużo zostało zrobione dla upiększenia zewnętrznego wyglądu miasta, co jest niemałą zasługą Zarządu miejskiego, a w szczególności p. prezydenta Starzyńskiego. Rzuca się w oczy intensywny ruch budowlany, dzięki któremu przybyło Warszawie dużo pięknych gmachów, tak prywatnych, jak i rządowych.

Konwersja pożyczek państwowych.

Od 15-go lipca r. b. uruchomione zostają wszystkie placówki wyznaczone do przeprowadzania konwersji dawnych pożyczek państwowych na nową 4 proc. Pożyczkę Konsolidacyjną.

Przypomnieć należy raz jeszcze że konwersji podlegają: 5 proc. renta ziemska serji I, 4 proc. premjowa pożyczka inwestycyjna i 3 proc. premjowa pożyczka budowlana serji I. Pozatem konwersją objęte są trzy pożyczki, których obligacje są wyłącznie w posiadaniu instytucyj kredytowych, a mianowicie: 5 i pół proc. pożyczka budowlana serja II. 5 proc. renta wieczysta serja I oraz 6 proc. pożyczka inwestycyjna.

Ponadto do dobrowolnej konwersji przyjmowana będzie Pożyczka Narodowa, lecz jedynie od subskrybentów jej oraz osób. które otrzymały jej obligacje na podstawie formalnego przelewu uzyskanego zgodnie z obowiązującemi przepisami.

Konwersja następować będzie drogą wymiany obligacyj pożyczek na obligacje Pożyczki Konsolidacyjnej o tej samej wartości nominalnej, a więc 100 za 100.

Konwersję przeprowadzają wszystkie kasy urzędów skarbowych, Bank Polski, Bank Rolny, B.G.K., P.K.O. i ich oddziały oraz wszystkie centrale i oddziały banków prywatnych należących do Związku Banków w Polsce, a wreszcie wszystkie komunalne kasy oszczędności.

Konwersja wymienionych wyżej pożyczek jest przymusowa z wyjątkiem Pożyczki Narodowej której konwersja jest dobrowolna.

Od wydawnictwa.

Z przyczyn technicznych numer 4 naszego pisma ukazuje się z tygodniowem opóźnieniem, za co Szan. Prenumeratorów i Czytelników wnajmocniej przepraszamy.

Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego.

W niedzielę, dnia 19 lipca 1936 r., o godz. 2 po poł. w lesie przy stacji kolejowej „BLACHOWNIA", odbędzie się

Zabawa Taneczna

którą urządzają słuchacze kursu instruktorskiego Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Blachowni.

Wszyscy przyjaciele i sympatycy T.U.R. a stawią się na zabawę licznie i poprą wysiłek oświatowy młodzieży robotniczej.

SŁUCHACZE
Kursu Instruktorskiego T.U.R.
w Blachowni.

Zmiany w uczelniach sowieckich

Nowy regulamin w sowieckich szkołach wyższych

Rada komisarzy ludowych i Centralny komitet wykonawczy wydały w tych dniach rozporządzenie, podpisane przez Stalina i Mołotowa, regulujące wyższe szkolnictwo ZSRR. Rozporządzenie traktuje o wszystkich dziedzinach życia i pracy naukowej szkół wyższych a umotywowane jest tem, że przy dotychczasowym regulaminie szkół wyższych przygotowanie studjujących zawsze było niezadowalające. Plany naukowe ulegały zmianie, dał się odczuwać brak stałych podręczników, prace praktyczne były niedostateczne, co przypisać należy zwłaszcza brakowi laboratorjów i potrzebnych urządzeń.

Nowe rozporządzenie reguluje: przyjmowanie nowych słuchaczów, termin nauki, prace naukowe, kierownictwo szkoły wyższej oraz porządek i dyscyplinę w szkołach wyższych.

Prawo studjowania w sowieckich szkołach wyższych przysługuje wszystkim obywatelom sowieckim w wieku od 17 do 35 lat, posiadającym zaświadczenie o ukończeniu nauki w szkole średniej.

Oprócz tego wymagany jest egzamin wstępny uprawniający do przyjęcia słuchacza do szkoły wyższej. Egzamin wstępny składa się z egzaminu z literatury rosyjskiej (praca piśmienna), z gramatyki, polityki, matematyki, fizyki, chemji a od roku 1937 także z jednego języka obcego (angielskiego, niemieckiego lub francuskiego).

Młodzież wstępująca do wyższych zakładów rolniczo - gospodarczych czy wyższych zakładów ekonomicznych musi jeszcze złożyć uzupełniający egzamin z geografji, kandydaci humanistycznych szkół wyższych (historja, filologja, prawo) będą poddawani egzaminowi z historji i geografji. Oprócz tego w innych specjalnych szkołach wyższych obowiązują egzaminy z niektórych przedmiotów specjalnych.

Wpisy do szkół wyższych odbywają się w jesieni. W tym czasie wstąpić też można do innego zakładu naukowego lecz tylko słuchacze pierwszych dwóch semestrów mogą zmienić studja.

Jedynym miernikiem postępu słuchaczów są według nowego rozporządzenia egzamina z danego przedmiotu i egzamina z pracy praktycznej. Egzamina końcowe składa się przed komisją państwową. Dla absolwentów szkół wyższych ustanowiono dwojakie dyplomy. Dyplom pierwszego stopnia otrzymują słuchacze, którzy zdali egzamina „celująco", dyplom drugiego stopnia otrzymują słuchacze z postępem „zadowalającym".

Absolwenci z dyplomem pierwszego stopnia korzystać będą z prawa pierwszeństwa przy obsadzie stanowisk, przyczem przydzieleni zostaną do szeregu kandydatów, którzy wysyłani będą w podróże naukowe w kraju i zagranicą.

Nowy regulamin wprowadza w szkołach wyższych dyscyplinę tak ze strony słuchaczów jak i grona profesorskiego. Organizacje publiczne, partyjne czy gospodarcze nie mogą odwracać słuchaczów od nauki. Plan naukowy musi być starannie wyczerpany. W lokalach szkół wyższych przebywać mogą tylko studenci, profesorowie i inny personel szkoły.

— — —

Układ morski Anglji z Sowietami

Uzgodnienie stanowiska Anglji i Sowietów na konferencji dardanelskiej, omawiane jest przez opinję świata. Dla Niemiec tego rodzaju układ stanowi dowód nietylko wzrostu znaczenia Rosji Sowieckiej, ale tak samo zbliżenia jej do Anglji, co więcej, dojście do skutku całego układu jest szczególnie przykre dla Niemiec, ponieważ uważały one, że mają niejako monopol na układ morski z Anglją. Nie wiadomo jeszcze, czy Berlin wyciągnie jakieś konsekwencje z nowo powstałej sytuacji. Nie brak głosów, że Niemcy uznają układ między Anglją i Moskwą za powód do zmiany układu morskiego, zawartego z Anglją w czerwcu roku bieżącego. W tym wypadku Rzesza żądałaby podwyższenia parytetu flotowego z Anglją, który obecnie wyraża się stosunkiem 35 do 100. Dodajmy, że Londyn nie widzi w układzie z Sowietami żadnego powodu do wysuwania tego rodzaju pretensji ze strony Berlina.

Warto zaznaczyć, że w Berlinie podkreśla się odrazu przy tej okazji, że układ angielsko-sowiecki nie będzie przyjęty w Rzymie i że wpłynie na pogłębienie rozdźwięku włosko-brytyjskiego. Od dłuższego już czasu na horyzoncie pojawiają się możliwości zbliżenia włosko-brytyjskiego, z tego powodu wysuwa się w Berlinie daleko idące wnioski, iż Włochy nie będą brały udziału w konferencji mocarstw lokarneńskich, jeżeli nie zjawi się tam delegacja niemiecka.

— — —

Nastroje przeciwniemieckie w Anglji

W Anglji bardzo wpływowe sfery rozpoczęły propagandę, mającą na celu wykazać, że największa groźba dla Anglji może wyjść właśnie ze strony Niemiec. Ponieważ sfery te wiedzą, jak ciężko jest wywołać w Anglji zapał wojenny, starają się wytworzyć odpowiednią atmosferę przez to, że dowodzą, iż Niemcy stanowią element najbardziej niebezpieczny dla tradycji wolności całego kontynentu. To jasne stwierdzenie stanu rzeczy dowodzi najlepiej, iż Niemcy orjentują się w zmianie, jaka zaszła w Anglji, wiedzą oni dobrze, że W. Brytanja nie może strawić lekceważenia, jakie okazały Niemcy przez ignorowanie kwestjonarjusza brytyjskiego.

Maksym Gorkij

Parę słów do antysemitów

Nienawiść do Żydów jest zjawiskiem zoologicznem. Zwalczać ją należy w interesie rozwoju uczuć społecznych i socjalnej kultury.

Żydzi są dokładnie takimi samymi ludźmi jak my, jak wszyscy inni. Jak wszyscy inni ludzie powinni też Żydzi być wolni.

Mamy wszelkie powody ku temu, by uważać Żydów za naszych przyjaciół. Mamy za co żywić ku nim wdzięczność.

Nie mogę mówić o antysemityźmie tak, jak by o tem mówić należało. I to nie dlatego, że brak mi sił, że brak mi słów, lecz dlatego, ponieważ istnieje przeszkoda, której usunąć nie jestem w stanie. Mógłbym znaleźć dość ostrych, ciężkich i groźnych słów, by rzucić je w twarz wszystkim wrogom ludzkości. Ale w tym celu musiałbym zniżyć się do poziomu tych ludzi, dla których czuję tylko pogardę, których organicznie nie mogę ścierpieć.

Skłonny jestem sądzić, że nie można antysemityzmu poddawać w wątpliwość, dokładnie tak samo, jak nie można wątpić w istnienie trądu czy syfilisa. Jestem przekonany, że świat wyleczony zostanie z tej niegodziwej choroby tylko dzięki kulturze, która, choć w tempie zbyt powolnem, wyzwala nas z tego rodzaju schorzeń i bolączek.

To jednak nie zwalnia nas z obowiązku wszczęcia walki przeciwko antysemityzmowi. Wszelkiemi środkami, wszelkiemi siłami powinniśmy zapobiec temu, by ludzie zarażali się antysemityzmem, albowiem bliskim mi jest Żyd naszych czasów i czuję się winnym wobec niego. Jestem jednym z tych mieszkańców Rosji, którzy wiedzą, jak się naród żydowski prześladuje, a jednak na to zezwalają. A jest to przecież dobry naród! Wiem o tem, iż szereg najwybitniejszych myślicieli europejskich uważa Żydów za ludzi, stojących pod względem kulturalnym na wyższym poziomie niż Rosjanie.

Sądzę, że jest to słuszna ocena. O ile wolno mi wyrazić me zdanie, mam wrażenie, iż Żydzi są bardziej Europejczykami niż Rosjanie, już ze względu na to, że wśród nich rozwinięte jest poważanie dla pracy i dla człowieka. Podziwiam duchową wytrwałość żydowskiego narodu jego bohaterski idealizm i jego silną wiarę w zwycięstwo dobra na świecie i jego wiarę w możliwość zapanowania szczęścia na naszym świecie.

Żydzi — ferment ludzkości — zawsze byli bodźcem dla ludzkiego ducha, obdarzali świat nowemi myślami, rozbudzali w człowieku dążenie do Lepszego.

Wszyscy ludzie są równi. świat nie nie należy do nikogo tylko do Boga. Człowiek sam jest twórcą swego losu, i może nawet posprzeczać się z Bogiem. — Wszystko to napisane jest w żydowskiej Biblji, jednej z najpiękniejszych ksiąg świata. A również przykazanie miłości bliźniego jest starożydowskiem prawem, jak i inne: nie zabijaj, nie kradnij.

W r. 1885 ogłosił związek Żydów niemieckich książkę p. t. „Zasady etyki żydowskiej". I oto jednym z głównych fundamentów religji żydowskiej jest nakaz miłowania całej ludzkości. Żydostwo zakazuje wszelkiego rodzaju nienawiści, złorzeczenia i nieprzyjaznego traktowania kogokolwiek, bez różnicy pochodzenia narodowości i wyznania.

Książka ta ukazała się właśnie w tym czasie, kiedy u nas w Rosji odbywały się pogromy Żydów.

Jestem rosyjskim człowiekiem. A kiedy pozostaję sam na sam z własnemi siłami i dokładnie analizuję swe wady i zalety, wydaje mi się, iż jestem nawet do przesady rosyjskim człowiekiem. A jako taki jestem przekonany, że my Rosjanie możemy i powinniśmy dużo się uczyć u Żydów.

Naprzykład w siódmym rozdziale wspomnianych „zasad etyki żydowskiej" czytamy:

„Żydostwo nakazuje; szanować wszelką pracę, własną fizyczną czy umysłową uczestniczyć w aktywności społecznej, szukać szczęścia, tworząc i pracując bezustannie. Żydostwo żąda zatem, byśmy opieką otaczali swe siły fizyczne, swe zdolności, byśmy je doskonalili i słusznie stosowali. Zakazana jest na skutek tego każda niecelowa, pusta rozrywka, która nie opiera się na pracy, wszelkie próżniactwo, obliczone na wsparcie ze strony innych".

To jest cudowne, to jest mądre. Tego właśnie nam Rosjanom brak. Gdybyśmy mogli wykształcić drzemiące w nas siły i zdolności, gdybyśmy mogli odpowiednio je stosować, w tem życiu nieuporządkowanem rozprzężonem, zabagnionem, pełnem pstrej paplaniny i domorosłej filozofji, która upaja się coraz bardziej głupią dumą i dziecinną pyszałkowatością! Gdzieś na dnie duszy rosyjskiego człowieka — wszystko jedno czy to szlachcic czy wieśniak — czai się zły duch pasywnej anarchji, który rozwinął w nas obojętny stosunek do pracy, do społeczności, do narodu, do samych siebie.

Wierzę, iż etyka żydostwa mogłaby nam wiele pomóc dla zwalczania tego złego ducha, gdybyśmy zwalczać go chcieli.

W mej najwcześniejszej młodości przeczytałem, nie pamiętam gdzie, zdanie — jeśli się nie mylę — genjalnego Hilela: „Skoro sam sobie nie pomogę, któż mi pomoże. A nawet jeśli dbać będę o siebie, czemże wkońcu jestem?"

Sens tych słów wydawał mi się bardzo głęboki, a tłumaczyłem je sobie w następujący sposób: Ja sam muszę dbać aktywnie o stworzenie dla siebie lepszych warunków życia. Nie wolno mi zrzucać troski o to na cudze barki. Ale kiedy ja tylko o siebie dbać będę — życie moje będzie niepotrzebne i bezsensowne.

Te słowa wżarły się głęboko w mą duszę. W pełnem przekonaniu stwierdzam, że te słowa Hilela były dla mnie podporą w drodze mego życia, krętej i uciążliwej. Trudno powiedzieć dokładnie, czemu człowiek ma do zawdzięczenia, iż utrzymał się na nogach w okresach burzy i głębokiego, wewnętrznego zwątpienia. Ale jeszcze raz podkreślam, że mądre słowa Hilela przynosiły mi dużo pociechy i pomocy.

Sądzę, iż żydowska mądrość jest bardziej ludzka, niż wszelka inna. A to nietylko ze względu na to, iż nosi na sobie piętno tysiącleci kultury, lecz też ze względu na siłę humanizmu, jaką ją wypełnia, ze względu na to, iż wysoko ceni człowieka.

„Prawdziwy Majestat Boży przejawia się w człowieku" — powiadają Żydzi. I to jest dla mnie coś bardzo drogiego. Uważam to za najwyższy wyraz mądrości, albowiem jestem przekonany: dopóki nie nauczymy się entuzjazmować się człowiekiem, jako najpiękniejszem, najwspanialszem zjawiskiem na naszym świecie — nie zdołamy wyzwolić się od kłamstwa i brzydoty, jakie w życiu naszem panują.

Z tem przekonaniem przybyłem na świat i z tem przekonaniem świat opuszczę. A odejdę pełen niezłomnej wiary, iż nadejdzie chwila, w której świat uzna, że najwyższą świętością jest — Człowiek!

Z życia żydowskiego

Interwencja rabinów i posłów żydowskich w sprawie uboju rytualnego.

Delegacja rabinów warszawskich zgłosiła się w Ministerstwie oświaty prosząc o audjencję u min. Świętosławskiego. Min. Świętosławski udzielił audjencji przedstawicielom rabinatu, wyjaśniając, że nie może uwzględnić ich petycyj w sprawie wprowadzenia zmian w projektowanem rozporządzeniu o przeprowadzaniu uboju rytualnego, jakie ma ukazać się w końcu bieżącego miesiąca, ponieważ dopiero praktyka życiowa wykaże, czy w rozporządzeniu tem poczynienie zmian byłoby wskazane.

W tej samej sprawie interwenjowała delegacja żydowska, złożona z sen. Trockenheima i adw. Pryłuckiego u wicemin. przemysłu i handlu Sokołowskiego, gdzie otrzymała identyczną odpowiedź.

Profesor uniwersytetu mahometańskiego w Indjach gościem uniwersytetu hebrajskiego.

W Londynie bawi tu obecnie profesor fizyki na uniwersytecie mahometańskim w Aligrah (Indje), dr. Rudolf Samuel (Żyd), który w charakterze delegata tego uniwersytetu weźmie udział w odbywającej się raz na pięć lat konferencji wyższych uczelni Imperjum Brytyjskiego. Konferencja odbędzie się w połowie lipca. W drodze do Anglji prof. Samuel zatrzymał się w Jerozolimie, gdzie miał wykład (w języku angielskim) na uniwersytecie hebrajskim. Prof. Samuel jest wybitnym badaczem w zakresie atomologji. W drodze powrotnej prof. Samuel zamierza spędzić kilka tygodni w Palestynie i ewentualnie wygłosić w U. H. cykl wykładów n. t. „Struktury i spekty molekuł“.

— — —

Żydówka zastępczynią przewodniczącego Sowietu moskiewskiego.

ZAT. Znana działaczka komunistyczna Eugenja Kagan wybrana została na stanowisko pierwszego zastępcy przewodniczącego sowietu moskiewskiego. Jest to pierwszy wypadek wyboru kobiety na to stanowisko. Eugenja Kagan jest członkinią partji bolszewickiej od roku 1907 i wielokrotnie była aresztowana przez władze carskie za nielegalną działalność. Po rewolucji zajmowała różne odpowiedzialne stanowiska państwowe. Za wybitne zasługi położone około szerzenia oświaty wśród robotników i chłopów została niedawno odznaczona orderem Lenina — najwyższą odznaką cywilną w Związku Sowieckim.

Zgon żydowskiego działacza socjalistycznego.

W Brooklynie zmarł naskutek ataku sercowego znany działacz socjalistyczny, dr. Moris Schwarz, który zasłużył się szczególnie dla szkolnictwa żydowskiego Arbeiter-Ringen.

70-lecie urodzin Richarda Beer-Hofmanna.

ZAT. Słynny żydowsko-niemiecki poeta Beer-Hofmann obchodził 11-go lipca 70-cie swych urodzin. W najbliższych dniach ukaże się w wydawnictwie wiedeńskiem monografja o jubilacie pióra dr. Alfreda Wernera.

Przygotowania do Światowego Kongresu Żydowskiego.

ŻAT. Na delegata ludności żydowskiej w Grecji na Światowy Kongres Żydowski wybrano byłego przewodniczącego do gminy żydowskiej w Salonikach, Leona Caranati, zamieszkałego obecnie w Tel-Awiwie.

ZAT. Na zaproszenie komitetu egzekutywy dla Światowego Kongresu Żydowskiego trzy gminy żydowskie: Gdańsk, Zoppot i Neuteich jednomyślnie wybrały na delegatata znanego sjonistę, przewodniczącego gminy żydowskiej w Gdańsku, adw. Bernarda Rosenbauma.

Równe. ZAT. Odbyła się tu przedwyborcza konferencja okręgowa poświęcona Światowemu Kongresowi Żydowsk. W konferencji brało udział 70 delegatów z przeszło 20 miejscowości na Wołyniu. Z ramienia zjednoczonego komitetu w Warszawie w konferencji wziął udział dr. Helman. W ramach konferencji odbyła się akademja, na której wystąpili dr. Helmam i adw. Zakon.

Odszkodowanie senatu Gdańskiego dla kupców Żydowskich.

ŻAT. W lecie 1935 na targu św. Dominika w Gdańsku banda hitlerowców napadła na straganiarzy żydowskich obywateli polskich. W wyniku skargi sądowej zgłoszonej przez Związek Kupców przeciwko senatowi W. M. Gdańska sąd zasądził od senatu odszkodowanie w wysokości 50 proc. sumy powodowej. Senat przyjął ten wyrok.

— — —

Czytajcie i rozpowszechniajcie
„Nasz Głos Powszechny“

Aresztowanie prezesa Izby Rękodzielniczej we Lwowie.

Głośna afera, ujawniona w centralnej Kasie rzemieślniczej we Lwowie, w konsekwencji doprowadziła do aresztowania dyrektora tej instytucji, Franciszka Spinetera. Chodzi o nadużycia, przekraczające kwotę 100.000 zł. W swoim czasie także miasto było udziałowcem tej instytucji finansowej i partycypowało kwotę 40.000 zł. Miasto z tego udziału zrezygnowało, bo nie chciało mieć nic wspólnego z tą instytucją, której gospodarka budziła szereg zastrzeżeń.

Po aresztowaniu dyr. Spinetera nastąpiło nowe aresztowanie, które wywołało w całem mieście niepomierną sensację. Aresztowany został prezes Izby rękodzielniczej we Lwowie, a ostatnio kandydat do Sejmu ze Lwowa, Gustaw Pammer, który przez pewien czas był prezesem rady nadzorczej centralnej Kasy rzemieślniczej. Pammer jest szwagrem dyr. Spinetera. Aresztowanie jego stanowi temat powszechnych rozmów w mieście.

Ile osób może jechać w przedziale kolejowym?

Wobec dużego napływu pasażerów na kolejach w związku z masowemi wyjazdami w okresie letnim oraz wzrastającym ruchem turystycznym, władze kolejowe wydały ogólne zarządzenie, upoważniające służbę kolejową do lokowania, w razie wzmożonego napływu pasażerów, po 6 osób w przedziałach I klasy (normalnie 4), po 8 osób w przedziałach II kl. (normalnie 6) oraz po 10 w przedziałach III kl. (normalnie 8).

Zarządzenie to zapobiegnie różnym przykrym nieporozumieniom między pasażerami, wynikającemi w razie przepełnienia pociągów, gdy część pasażerów zmuszona jest lokować się na korytarzach.

Najnowszy film Kiepury.

Kiepura należy do pracowitych artystów. Po doskonałym filmie amerykańskim — otrzymamy teraz nowy film austrjacki ze znakomitym tenorem w roli głównej. Tytuł tego obrazu brzmi „W słońcu“. Jest to obraz produkcji wiedeńskiej. Film jest pogodny, posiada właściwy austrjackiemu filmowi humor. Dominującą cechą tego rodzaju obrazów jest — dobrotliwość.

Partnerką Kiepury jest Luli Hohenberg. Kiepura gra rolę szofera Kowalskiego. Film jest bardzo dobrze zmontowany. Świetnie brzmi pieśń „Sonnenschein“.

Kiepura zajmuje dziś jedno z czołowych miejsc w kinematografji świata. Film przyczynił się wiele do jeszcze większego spopularyzowania wielkiego śpiewaka. To też stworzenie przez Kiepurę placówki filmowej w kraju byłoby wielkim sukcesem naszej kinematografji.

Inspektorat dewizowy w min. skarbu.

W ministerstwie skarbu uruchomiony został specjalny inspektorat dewizowy, którego kierownictwo objął dyrektor Loterji Państwowej płk. Markus. W inspektoracie tym scentralizowany zostanie całokształt spraw związanych z kontrolą dewizową na granicy i zwalczanie nadużyć dewizowych.

— — —

Kronika częstochowska.

Nowa fabryka naczyń emaljowanych.

W pobliskim Poraju została uruchomiona fabryka naczyń emaljowanych p. f. „Sfinks“, zatrudniająca narazie 200 robotników. Po uruchomieniu wszystkich oddziałów, co nastąpi zapewne w niedługim czasie, fabryka zatrudni ponad 300 robotników.

Koszt budowy fabryki, wraz z maszynami wynosi blisko 2 miljony złotych. Właścicielami fabryki są dr. M. Berlin i E. Bodzechowski.

Należy podkreślić z uznaniem, że w fabryce zaangażowany jest wyłącznie kapitał krajowy.

Niewątpliwie śmiała ta inicjatywa prywatna przyczyni się w pewnym stopniu do podniesienia dobrobytu kraju, dając zatrudnienie kilkuset robotnikom.

Ze sportu.

Gimnastyka dla dzieci.

ZTGS Makkabi w zrozumieniu znaczenia wychowania fizycznego najmłodszej generacji zorganizowało wzorową sekcję gimnastyczną dzieci w wieku do lat 12.

Trzy razy w tygodniu dzieci, pod kierownictwem wykwalifikowanych instruktorów mają możność przebywania na boisku Stowarzyszenia i korzystania w pełni dobrodziejstwa sportu.

Rodzice pragnący, ażeby ich dzieci przyjemnie zużytkowały wolny czas pod troskliwą i odpowiedzialną opieką, winny niezwłocznie zasięgnąć informacji w Sekretarjacie Makkabi ul. Katedralna 13, gdzie przyjmuje się zapisy do sekcji dziecięcej.

Sekcja tenisowa Makkabi.

Sekretarjat Makkabi w dalszym ciągu przyjmuje zapisy do sekcji tenisowej. Członkowie sekcji mają możność korzystania z własnego kortu przy ulicy Focha 27.

W miesiącu sierpniu kierownictwo organizuje na własnym korcie wielki turniej tenisowy, o którym bliższe szczegóły podane będą w najbliższym czasie.

Pomyślne horoskopy budowlane

Wkrótce staną w Częstochowie nowe gmachy.

W ostatnich czasach dokonane zostały w naszem mieście dwie większe tranzakcje sprzedaży placów, gdzie będą wybudowane dwa pokaźne domy, na placu przy ul. Kościuszki 14 (róg Jasnogórskiej), gdzie dawniej mieścił się skład drzewa Faktora, stanie 3 piętrowy budynek kosztem 100.000 zł., na placu zaś przy ul. Jasnogórskiej (róg Kilińskiego, naprzeciw teatru Kameralnego) ma stanąć gmach 4 piętrowy kosztem 150.000 zł. Pozatem dokonane zostały mniejsze tranzakcje placami, na których właściciele mają zamiar jeszcze w bieżącym roku przystąpić do budowy.

Jak widać z tego, mimo ciężkie czasy, miasto nasze nie chce pozostać w tyle za innemi miastami pod względem rozbudowy. Takie objawy są bardzo pożądane, przyczyniają się bowiem do złagodzenia panującej biedy.

Pieniężny ruch pocztowy z Gdańskiem.

Dowiadujemy się, że wydano zarządzenie o wznowieniu pieniężnego ruchu pocztowego między Polską a wolnem miastem Gdańskiem.

Przed wyborami do Gminy Żydowskiej.

Prace przygotowawcze do wyborów do Gminy Żydowskiej posuwają się w szybkiem tempie naprzód. Po wybraniu komisji wyborczej, o czem już donosiliśmy, władze zatwierdziły na przewodniczącego komisji adwokata Konarskiego, na zastępcę zaś dra Geislera. W dalszym ciągu prac przygotowawczych wybrana została komisja reklamacyjna, składająca się z 8 osób. Do komisji tej weszli dr. Hipolit Geisler jako przewodniczący, M. Fogel, A. Szenfeld, Jakób Kolin, D. Borzykowski, M. Fegin, A. Epsztajn i J. Weksler.

Komisja reklamacyjna ma za zadanie rozpatrywanie zażaleń wyborców, którzy zostaną pominięci w spisach wyborców, o przyznanie im prawa wyboru.

Listy wyborców i reklamacje.

Sporządzone przez Magistrat listy wyborców do Gminy Żydowskiej, zostały obecnie odesłane do Gminy i będą wyłożone do przeglądu w lokalu Gminy.

Do 17 lipca w godzinach od 8-ej rano do 8-ej wieczorem. Od 19—26 lipca komisja reklamacyjna przyjmować będzie wznoszone przez wyborców protesty i reklamacje. Od 27 lipca do 3 sierpnia przysługuje wyborcom wniesienie zażalenia do miejscowych władz nadzorczych na decyzję komisji reklamacyjnej.

Ugrupowania wyborcze

Jak się dowiadujemy, do bloku wyborczego jeszcze nie doszło i prawdopodobnie poszczególne ugrupowania wystąpią z własnemi listami. Do wyborów pójdą: Związek Rzemieślników, Związek Drobnych Kupców (Garibaldiego) Związek Drobnych kupców (Berka Joselewicza), Stow. Kupców i Fabrykantów, Sjoniści, Mizrachi, Aguda, Stowarzyszenie b. Wojskowych Z. U. W. i Kombatanci, Cech Rzeźników, Komitet Starej Synagogi, Komitet Nowej Synagogi.

Pozatem mają być złożone dwie listy, a mianowicie zwolenników cadyka z Pilicy i cadyka w Radomsku. — Nie jest wykluczone, że pomiędzy niektóremi z wymienionych ugrupowań nastąpi fuzja.

Kto ma prawo wyborów do Gminy?

Według ostatniego dekretu P. Prezydenta Rzplitej na podstawie, którego odbywają się wybory, prawo wyboru do Gminy ma każdy Żyd, który ukończył 25 życia i przynajmniej od roku mieszka w Częstochowie.

Sąd Okręgowy w nowej siedzibie.

Przeniesienie Sądu Okręgowego do nowej siedziby przy ulicy Racławickiej (między ulicami Kilińskiego i Dąbrowskiego) należy uważać za szczęśliwe wybrnięcie z tych ciężkich warunków w jakich dotychczas musiał pracować Sąd.

Sąd Okręgowy zajmuje obecnie cały parter nowego gmachu przyczem w prawem skrzydle (od wejścia) mieści się wydział karny z dwiema salami rozpraw, osobnym pokojem dla świadków, dla adwokatów i t.d. W skrzydle tem mieszczą się również kancelarje prokuratorów. Lewe skrzydło zajmuje wydział cywilny poza salą rozpraw mieszczą się tam gabinety sędziów, kancelarje i rejestr handlowy.

Przeniesienie Sądu Okręgowego do nowego, obszernego lokalu przyczyni się niewątpliwie do usprawnienia procedury sądowej, która dotychczas musiała cierpieć nieraz wskutek braku miejsca i nieodpowiednich warunków pracy w dotychczasowym lokalu Sądu

Dla informacji dodamy, że pierwsze piętro nowego gmachu Sądu zajmuje Powiatowa Komenda Uzupełnień (P. K. U.) wejście od ulicy Dąbrowskiego.

Jak już donosiliśmy, Sąd Grodzki pozostał w dawnej swej siedzibie przy ulicy Panny Marji 51, dokąd zostały przeniesione również kancelarje sędziów śledczych, a w niedługim czasie przeniesiony zostanie również Sąd Pracy.

— — —

Nowy Zarząd Komunalnej Kasy Oszczędności.

Celem usprawnienia działalności Kas Komunalnych Ministerstwo Skarbu na podstawie ustawy z roku 1934 przeprowadza reorganizację władz w poszczególnych Kasach Oszczędności, co w wielu wypadkach połączone jest z wprowadzeniem na czas reorganizacji władz komisarycznych.

W związku z tem w Częstochowskiej Kasie Komunalnej ustanowiono Tymczasowy Zarząd Kasy w osobach pp. dotychczasowego Dyrektora Brunona Bartoszewskiego, jako prezesa Zarządu, długoletniego vice dyrektora Zygmunta Wichury i Mieczysława Niedzielskiego,

Po przeprowadzeniu reorganizacji Tymczasowy Zarząd przekaże urzędowanie władzom, które będą wybrane zgodnie z nowoobowiązującemi przepisami.

Dotychczasowy wieloletni członek Zarządu p. Stefan Jarzębiński ustąpił, gdyż nowe przepisy przewidują we władzach wykonawczych tylko urzędników stale urzędujących.

Natomiast p. Jarzębiński powołany został jako mąż zaufania społeczeństwa na vice-przewodniczącego Komitetu Dyskontowego Kasy.

Nowy Komendant Policji Państw. w Częstochowie.

Dekretem p. Ministra Spraw Wewnętrznych dotychczasowy Komendant Policji w Częstochowie p. Czesław Ciesielski został przeniesiony na analogiczne stanowisko do województwa łódzkiego.

Jednocześnie został mianowany Komendantem Policji na powiat Częstochowski nadkomisarz Roman Janikowski, b. kapitan 7 pułku ar. l., a ostatnio oficer sądowy w Częstochowie.

Dlaczego w lecie i późną jesienią szerzą się choroby infekcyjne?

Miesiące letnie, tak upragnione przez wszystkich, a zwłaszcza przez młodzież, są okresem takich chorób infekcyjnych, jak dur brzuszny, krwawa biegunka, nieżyty kiszek, angina i t. p. Czem to wytłumaczyć, że wtedy, kiedy najwięcej możemy korzystać ze słońca, wody, powietrza, a więc czynników niezbędnych do życia każdego ustroju, wtedy właśnie szerzą się choroby? Odpowiedź prosta: Pamiętamy o jednej zasadzie: „jaknajwięcej witamin, a zapominamy o drugiej, niemniej ważnej, o... czystości. A przecież wszędzie na naczelnem miejscu winno być napisane: „Czystość to zdrowie!" Chodzi o to, że latem spożywamy dużo jarzyn, owoców, no i... wody. A jakże często spotkać można na ulicy ludzi, smacznie zajadających z torebek owoce, które przedtem są dotykane przez inne ręce.

Z drugiej strony musimy pamiętać, że nie każda choroba przygważdża człowieka do łóżka. Wszak są takie choroby, jak n.p. dur brzuszny, zwany ambulatoryjnym, kiedy chory, nie wiedząc wcale o swej chorobie, jest jej rozsadnikiem. I wyobraźmy sobie takiego osobnika, częstującego owocami drugich!

Otóż aby uniknąć niepotrzebnych, częstokroć groźnych, a nawet śmiertelnych chorób i zdając sobie sprawę z tego, że choroby szerzą się przez wodę i spożywane owoce, wystarczy tylko przedsięwziąć środki ostrożności, pamiętając o następujących popularnych wskazówkach:

1) Myć ręce przed każdym posiłkiem.

2) Nie pić nigdy wody surowej.

3) Nie jadać niemytych owoców (najlepiej sparzyć je gorącą wodą).

4) Unikać tłuszczów zwierzęcych (zjełczałych smalców) i ryb nieświeżych.

5) Unikać zimnych napojów („z lodu") wtedy, gdy jesteśmy zgrzani.

6) Zabezpieczyć się przed muchami.

Jeszcze kilka słów o tak zwanych kąpielach słonecznych, które bardzo często są stosowane na szeroką skalę. a nieumiejętnie. Promienie słoneczne grzeją bardzo intensywnie, zwłaszcza w południe, i aczkolwiek są jedynem lekarstwem na niektóre choroby, to z drugiej strony powodują niekiedy bardzo ciężkie schorzenia, jak porażenie słoneczne, oparzenia skóry i t.p. Aby tego uniknąć, należy: 1) Naświetlaną część ciała uprzednio posmarować wazeliną, 2) głowę nakryć i 3) czas naświetlania odpowiednio dawkować, to znaczy rozpoczynać od kilku minut, a dochodzić do 1 godziny maksimum jednorazowo, codziennie przedłużając o kilka do kilkunastu minut. W razie oparzenia dotkliwego skórę posmarować mieszaniną oleju lnianego i wody wapiennej, w razie bólu głowy, wymiotów, ew. drgawek, poradzić się niezwłocznie lekarza i wreszcie w razie krwotoku z nosa zastosować zimny okład na głowę, chorego ułożyć nisko, wkładając mu t. zw. tampon z waty „żelaznej" do nosa.

dr. med. Wł. Sobol.

Mecz piłkarski o wejście do Ligi Państwowej

W niedzielę, dnia 18 b.m. na stadjonie Ogniska Niepodległości rozegrany zostanie mecz mistrza okręgu łódzkiego Ł. T. S. G. z Częstochowską Brygadą.

Mecz ten zdecyduje, który z tych klubów wejdzie do Ligi Państwowej.

Zawody zapowiadają się bardzo ciekawie.

Dr. Schleicher uczestniczył w II Kongresie kombatantów Żydów.

We Wiedniu w ubiegłym tygodniu odbył się II Swiatowy Kongres byłych kombatantów żydowskich. W kongresie wzięli udział następujące kraje: Austrja, Bułgarja, Kanada, Litwa, Łotwa, Polska, Południowa Afryka, Rumunja, Ameryka i Węgry.

Z Polski wyjechała delegacja w składzie 10 osób. Częstochowę reprezentował prezes Związku Żydów b. Uczestników Walk o Niepodległość, dr. Schleicher.

Władze austrjackie państwowe, oraz komunalne Wiednia uroczyście podejmowały uczestników kongresu Polska delegacja była podejmowaną śniadaniem przez ambasadora Rzeczypospolitej Gawrońskiego.

Otwarcie I-go kursu-obozu instruktorskiego w Blachowni.

W dniu 15 b.m. nastąpiło uroczyste otwarcie kursu - obozu instruktorskiego w Blachowni, urządzonego staraniem Zarządu Okręgowego Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Częstochowie.

Otwarcia kursu dokonał w imieniu Zarządu Okręgowego p. Władysław Dewor, sekretarz Okręgowy T.U.R. wygłaszając do uczestników kursu przemówienie i podkreślając, jaką rolę mają spełnić uczestnicy kursu, jako przyszli przeszkoleni działacze w ustroju socjalistycznem. Przy śpiewie Hymnu Młodź. Robotniczej wciągnięto na maszt czerwoną flagę z godłem T.U.R. na znak otwarcia kursu.

Po otwarciu przemówił jeszcze p. M. Niemeczek jako kierownik kursu, poczem uczestnicy udali się na wykład.

Kurs obesłał Oddziały Okręgu Częstochowskiego z następnych miejscowości:

Częstochowa, Dąbie, Mstów, Ostrowy, Ostatni Grosz, Raków, Rędziny, Stradom, Wrzosowa i Blachownia. Ogółem kurs liczy 35 słuchaczy.

Redaktor odpowiedzialny H. Srebrnik. Wydawnictwo „Nasz Głos Powszechny". Drukarnia „Sztuka" Panny Marji 22